

BESLUT
2011-05-02

Dnr: 2011-02058

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 25 mars 2011

Saken

Återkrav av studiemedel på grund av
för hög inkomst under 2009

Nämndens beslut

Nämnden avslår överklagandet.

Nämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

CSN skickade den 7 mars 2011 en skrivelse till NN och meddelade att Skatteverket hade uppgett att han under år 2009 haft ett överskott i inkomstlagen tjänst och kapital om sammanlagt 170 413 kronor. NN ombads inkomma med uppgifter om hur inkomsterna fördelats på respektive halvår. CSN uppgav att om han inte visar hur inkomsterna fördelats över kalenderhalvåren kommer CSN att utgå från de uppgifter som lämnats i samband med ansökan om studiemedel, vilket var noll kronor för det första kalenderhalvåret och 75 000 kronor för det andra kalenderhalvåret. CSN uppgav även att den inkomst som inte redovisas kommer att fördelas jämt mellan halvåren.

NN meddelade den 21 mars 2011 att han inte hade tillgång till sina lönespecifikationer och att han därför ansåg att CSN fick utgå från de uppgifter han lämnat i samband med ansökan om studiemedel.

CSN beslutade den 25 mars 2011 om återkrav av studiemedel som NN erhållit för första kalenderhalvåret 2009 eftersom överskottet i inkomstlagen tjänst och kapital var högre än fribeloppet för kalenderhalvåret. CSN uppgav i beslutet att rätten till studiestöd prövats utifrån de uppgifter som NN anmält, noll kronor för det första kalenderhalvåret och 75 000 kronor för det andra kalenderhalvåret. CSN uppgav även att en inkomst om 170 413 kronor som inte redovisats fördelats med lika stort belopp per halvår.

NN överklagade beslutet den 6 april 2011 och anförde bland annat följande. CSN uppgav i kommunikeringen att inkomsten skulle fördelas i enlighet med inkomstuppgifterna i hans ansökningar och överskjutande inkomst skulle fördelas jämt mellan kalenderhalvåren. Så har inte skett och han anser därför att beslutet är felaktigt.

CSN överlämnade ärendet den 8 april 2011 och framhöll i ett yttrande bland annat att CSN har hälftenfördelat inkomsten eftersom NN inte inkommit med några intyg som styrker hur inkomsten varit fördelad.

Med anledning av CSN:s yttrande inkom NN med en skrivelse den 14 april 2011 och anförde bland annat att han besvarade CSN:s förfrågan och om dessa uppgifter inte var tillräckliga borde han ha fått en ny möjlighet att lämna sina inkomstuppgifter.

NN fick tillfälle att komma in med inkomstuppgifter.

Den 20 april 2011 inkom NN med lönespecifikationer som visar att han hade en inkomst om 72 027 kronor under det andra kalenderhalvåret 2009. Han uppgav även att resterande inkomst härrörde från ett helgjobb som sträckte sig över båda terminerna.

Författningsbestämmelser

Av 3 kap. 19 § studiestödslagen (1999:1395) framgår att som den studerandes inkomst under ett kalenderhalvår räknas vad som hänför sig till det halvåret av den studerandes överskott i inkomstlagen tjänst, näringsverksamhet och kapital vid taxeringen för kalenderåret.

Enligt 10 kap 2 § CSNFS 2001:1 ska inkomst av tjänst hänföras till det kalenderhalvår då den kan disponeras. Inkomst av tjänst för ett kalenderår ska fördelas med hälften på varje kalenderhalvår om det inte kan bestämmas under vilket kalenderhalvår den kan disponeras eller faller ut.

I 5 kap. 1 § samma lag föreskrivs att om en studerande har fått studiemedel felaktigt eller med för högt belopp på grund av att summan av hans eller hennes överskott i inkomstlagen tjänst, näringsverksamhet och kapital vid taxeringen överstigit den inkomst som lagts till grund för beräkningen av studiemedel, ska det som betalats ut för mycket krävas tillbaka. Belopp som understiger en viss av regeringen fastställd gräns, ska dock inte krävas tillbaka. Om det finns synnerliga skäl, får ett krav på återbetalning helt eller delvis efterges.

Nämndens bedömning

Studiemedel ska reduceras om den studerandes inkomst överstiger hans eller hennes s.k. fribelopp. Denna regel medger inga undantag. Något hänsynstagande till omständigheter i det enskilda fallet såsom god tro eller dylikt kan därför inte ske.

Den studerande har en skyldighet att lämna uppgifter om inkomsternas fördelning. I brist på sådana uppgifter måste CSN göra en skönsmässig fördelning av inkomsterna, vilket enligt föreskrifterna i 10 kap. 2 § CSNFS 2001:1 ytterst leder till hälftindelning av inkomsten.

NN har angivit att han skulle tjäna noll kronor det första kalenderhalvåret och 73 000 kronor det andra kalenderhalvåret. Dessa uppgifter ger inte underlag för att bestämma hur en inkomst om 170 413 kronor för hela året har kunnat disponeras. CSN har därför haft fog för att hälftendela hela inkomsten.

NN har nu visat att 72 027 kronor av hans inkomst tillhör det andra kalenderhalvåret 2009. Han har inte redovisat resterande inkomst. Den inkomstredovisning han lämnat visar inte att CSN:s hälftindelning är oriktig och nämnden finner därför – i avsaknad av mer utförlig redovisning – att en hälftindelning av den totala årsinkomsten fortfarande ska läggas till grund för beräkning av om NN fått för mycket studiemedel.

NN hade en inkomst under första kalenderhalvåret 2009 som översteg fribeloppet. Studiemedel betalades därmed ut med för högt belopp. Grund för återkrav finns därför. För att återkrav ska kunna efterges fordras att det finns synnerliga skäl, det vill säga ytterst speciella omständigheter. De omständigheter som NN anfört är inte sådana att det kan anses finnas synnerliga skäl för eftergift. Överklagandet ska därför avslås.

Mats Törnered

Cecilia Hedenström

Beslut har fattats av Bertil Ekholm, ordförande i Överklagandenämnden, Charlotte Waas, vice ordförande, Mats Törnered, direktör, samt ledamöterna Märtha Byfors, Marie-Louise Holmberg, Margareta Lindhagen, Ulrika Lindmark och Christian Sjöstrand.

Föredragande: Cecilia Hedenström

Kopia till CSN